

Arbetshindrade deltar i arbetslivet med rätt stöd

Märit Jacobsson har arbetat på MISA i fem år som arbetskonsulent och menar att uppfattningen att alla människor kan utvecklas är en del av hennes drivkraft.

Av Sead Ceric och Isabella Othman

Hon började på MISA för fem år sedan men är från början samhällsvetare och har studerat både statsvetenskap och nationalekonomi. Men under arbete med förvaltningsbistånd i Södra Afrika för cirka tio år sedan jobbade hon mycket med utbildning till andra. Det var då hon kom på att hon hellre ville jobba som pedagog. Banan gick först mot svenska för invandrare. För fem år sedan blev hon så tillfrågad om hon ville börja arbeta på MISA, ett företag vars syfte är att få ut människor med arbetshinder i det riktiga arbetslivet.

Praktikplatser i Järva

Tidigare vistades en del av dagens deltagare på dagcenter. Men enligt grundaren av organisationen, Lennart Jönsson, är det onyttigt för människor att hela tiden vistas på ett hem där de bara lär sig av andra som har svåra arbetshinder eller är psykiskt funktionshindrade. På så sätt kom idén om att man skulle försöka få ut dessa personer i arbetslivet. Enligt Märit Jacobsson blev det väldigt lyckat.

-Vi har cirka 20 personer igång i Järvaområdet. Det här kallar vi för normalisering och det är viktigt. En människa mår mycket bättre om man får leva ungefär som de andra människorna i samhället. En normal dygnsrytm, man jobbar i veckorna är ledig på helgerna, man är med och fikar och äter lunch på arbetsplatsen. Allt som känns ganska självklart för oss. På MISA arbetar

man efter en amerikansk modell som man döpt om till Isa-modellen. Det går ut på att varje person ska utredas i tre steg. Först kommer kartläggningen då man tar reda på vad en person kan och tycker är roligt.

-Vi vill gärna fokusera på vad personen i fråga kan, och inte vad han eller hon inte kan. Det är också det jag försöker framhäva när jag är ute och söker nya praktikplatser.

Sedan kommer arbetsprövning och till sist arbete.

-Det viktigaste till en början är att skapa ett förtroende. Många av dem som vi möter är så brända av människor som de har träffat så det är en väldigt stort del, att kunna bygga upp ett förtroende ganska intensivt i början. Vi försöker hitta det som personerna vill göra. En del har väldigt speciella intressen. Jag har till exempel en kille med en utvecklingsstörning. Hans största intresse är bilar och det måste vara Toyota. För tre år sedan fixade jag praktik åt honom i Rissne och det blev otroligt lyckat. Han gör rent i begagnade bilar, dammar av bilarna. Det är en sån sak som säljarna inte hinner med, men man skulle aldrig anställa någon för att göra det. Nu är han verkligen en i gänget där, han är där tre förmiddagar i veckan.

Tidigare var de i grupper, hade de svårt att acceptera den nya metoden?

-Det har gått framåt för dem väldigt fort. De tycker att det är roligt

att få vara ute i en vanlig miljö, att ha en fikastund med vanlig personal. Att vara den som gör iordning fikar. Då är vi noga med att vi inte ska vara med. I början kan det behövas mycket stöd men sedan blir det mindre. Det är väl mer att människor som jobbat länge med den här gruppen kan ha svårare att tänka om. Det kräver en lite annan typ av personal, idag är vi mycket mer pedagogiska och vi arbetskonsulenter har ju högskoleutbildning. Kommer man från vården så blir det mer omsorgstänkande men de här människorna är ju inte sjuka på något sätt, de är bara en annan typ av människa. Så det är väl mer fighten man får ta. Men hos oss fungerar det jättebra. Den här gruppen har ju en historia långt tillbaka av institutionstänkande så det har varit en omställning att se personerna som individer och inte som en grupp.

Arbete i Rinkeby

MISA har under lång tid haft uppdrag från Rinkeby stadsdelsnämnd.

För två sedan hade Märit ett samtal med Björn Gardarsson, föreståndare på Rinkeby Folket Hus.

-Som tur var gick samtalet med Björn väldigt bra och vi förstod varandra perfekt. Det lade grunden till ett samarbete som nu fungerar helt suveränt. Vi har blivit otroligt bra mottagna i Rinkeby Folkets Hus och vi fick en lokal längst ner i huset. I Folkets Hus har MISA prak-

-Mitt jobb ger så otroligt mycket tillbaka så man tröttnar aldrig, säger Märit Jacobsson.

tikanter ute på tre arbetsplatser, på Biblioteket, på restaurangen nere på entréplan och på vaktmästeriet.

Enligt Märit har de på båda platserna blivit väldigt bra bemötta och hon säger sig tycka att biblioteket i Rinkeby faktiskt är den bästa praktikplatsen hon varit i kontakt med under sitt arbete.

-När det kommer nya praktikplatser är det också uppdrag att lära sig arbetsuppgifterna och sedan lära ut dem till deltagaren som skall ha praktikplatsen. Men vi behöver fler praktikplatser inte bara i Rinkeby, utan på hela området.

Håller arbetet på ett professionellt plan

-Jag brukar säga att man kan vara personlig men inte privat. Det som

jag tror har hänt mycket inom vårdsektorn är att det har blivit gränslöst och det är inte så jag vill ha det. Jag försöker hela tiden hålla det på ett professionellt plan. Man kan använda okonventionella metoder men i slutändan är det alltid arbetet som räknas.

Märit tycker att hennes arbetet verkligen ger något tillbaka.

-Mitt jobb ger så otroligt mycket tillbaka så man tröttnar aldrig. Det är när man ser resultaten som man vill fortsätta. En kille till exempel, var helt deprimerad och satt bara inne i sin lägenhet. Jag tog med honom och spelade biljard några gånger, vi pratade och lärde känna varandra. Nu har han ett helt vanligt arbete på HSB.

Tvåspråkighet gör barn kreativa

Rinkeby Stadsdelsnämnd håller som vanligt sina möten öppna för allmänheten, men nu har en liten förändring skett. Mötena kommer att präglas av ett tema, som under de närmaste gångerna kommer att vara "barn och ungdom i Rinkeby."

Den nya serien öppna möten inleddes den nionde februari med frågeställningen, "Kan man bli tvåspråkig i Rinkeby?"

Mötet inleddes med att Eija Kuyumur från Språkforskningsinstitutet föreläste om barns språk och språkutveckling. Där forskar man nämligen om huruvida det är möjligt för barn i områden som Rinkeby, att behålla sitt modersmål men samtidigt behärska svenskan fullständigt. Enligt Eija finns det många föräldrar som är oroliga för att deras barn ska hamna efter med svenskan och det verkar vara just det som ligger i centrum när föräldrar och vuxna har funderingar kring sina barns språkutveckling. En del är så pass oroliga att de ser en flytt från Rinkeby som enda utvägen. De vill att deras barn ska växa upp i ett område där det även finns en betydlig andel svenska barn, vilket gör att man lär sig svenska på ett mer naturligt sätt. Eija menar dock att hon inte alls tycker det är nödvändigt att flytta från Rinkeby. Föräldrarnas engagemang ser hon som det allra viktigaste. Om föräldrarna bryr sig om sitt barns utveckling så finns redan en stor del av de rätta förutsättningarna.

Vad säger forskningen?

Eija berättar att en del är oroliga att tvåspråkighet skulle vara skadligt, att hjärnan inte har plats för så mycket. Den uppfattningen är dock helt fel, menar hon och berättar att tvåspråkighet har en positiv inverkan. Barnet får ett flexibelt och kreativt tänkande. Att de kan flera språk påverkar också deras sociala utveckling. Undervisningen i Rinkebys skolor sker på svenska men det finns möjlighet till modersmålsundervisning. Eija som varit ute en hel del i skolorna, berättar att många lärare känner sig privilegierade att få lära känna så många olika kulturer i arbetet.

Efter Eijas föreläsning följde en del frågor och diskussioner och även politikerna hade en del frågor till Eija. De öppna mötena fortsätter under våren och för mer information kan man vända sig till Medborgarkontoret i Folkets Hus i Rinkeby.

Eija Kuyumur

Oviss framtid för Akropol i Basketligan

Akropol Basket drar sig ur Basketligan. Herrlagets framtid i Basketligan har länge varit ovisst eftersom antalet sponsorer enligt klubbens ordförande Spiros Gogos, är för lågt.

-Vi har träffat flera stora företag som alla har berömt vår organisation och vår idrott. Men hittills har ingen vågat gå vidare, trots att de säger att de vill samarbeta med oss i framtiden. Men vi har inte tid att vänta flera år.

Spiros Gogos betonar att det är ett hårt beslut men att majoriteten av styrelsen är överens.

-Har man inte pengar så är det inte styrelsen som styr. Det kostar cirka två miljoner per säsong för ett lag att spela i Basketligan. Ett lag på den nivån kan inte fungera utan sponsorer.

Den här säsongen kommer Akropolis herrlag att fullfölja Basketligan och Spiros Gogos tror på ett riktigt gott resultat. Men nästa säsong är alltså ovisst, dock hoppas man på att sponsorer ska dyka upp för att man ändå ska kunna delta i nästa säsong Basketliga.

-Vi går inte in om vi inte har sponsorer, då finns det risk för att vi måste dra oss ur efter några månader och det kan leda till konkurs eller liknande saker.

Det som händer med herrlaget har ingenting att göra med Akropolis ungdomslag. Finansieringen är helt skilda mellan lagen. Detta har enligt Spiros Gogos varit ett medvetet val eftersom man inte vill att de två delarna påverkar varandra. Man vill heller inte ta några ekonomiska medel från ungdomslagen.

-Vi måste komma ihåg att vår huvuduppgift i Akropol är att ge ungdomarna idrott. Herrlaget finns främst för att ge barn och ungdomar riktiga förebilder och få dem att känna att de kan komma lika långt som infödda svenskar.